

Szabó Árpád DLA / BME Urbanisztika Tanszék

<https://urb.bme.hu/tanszek/munkatarsak/szabo-arpad-dla/>

A téma műfaja (több is lehetséges)

- **tudományos**
- **művészetelméleti**
- művészeti

Globális dél / városi kihívások világszerte

A mai világunk alapvető jellemzője polarizáció mely sok szempont alapján sorolja kategóriákba az egyes országokat. Leegyszerűsítve a "globális déli" (global south) államai közé a gazdaságilag fejletlenebb és szegény országokat soroljuk, mely besorolás nem feltétlenül egyezik meg a földrajzi déli és északi félteke felosztásával.

Ezek az országok még jelentős fejlődés előtt állnak (gazdaság, egészségügy, oktatás, szabadságjogok), de alapvető jellemzőjük a városokba vándorlás nagy aránya és a jólét növekedésével vagy éppen csökkenésével egyszerre az urbanizáció felgyorsulása is. Ezen országok nagyvárosait azonosítjuk az informális városok jelenségével, melyek az "északi" féltekén megszokott módszerektől eltérő megközelítéseket feltételeznek.

De vajon milyen törvényszerűségek jellemzik ezeket a városokat, a fejlődéseiket, a köztereiket? Tudunk-e ezekből a jelenségekből tanulni és ha igen mit adhat nekünk a "globális dél" a várostervezésben?

A javasolt kutatások irányai többfélék lehetnek: elméleti, az adott témát koncepcionális síkon áttekintő kutatás, illetve kapcsolódhat egy-egy részterület konkrét problémakör kibontásához akár személyesen megélt, megtapasztalt példákon keresztül.

Lehetséges kutatási irányok:

- Egy-egy város vagy konkrét városi projekt elemzése, bemutatása akár kritikai szemszögből
- Közterek a "globális délen" és az informális városban.
- Aktuális világpolitika által "generált" új városi jelenségek, krízisek elemzése, bemutatása (menekültvárosok, nyomornegyedek stb.)
- Klímaváltozás elleni harc és fenntarthatóság eszközei a "globális délen"

Referenciák:

- Global Public Space Toolkit: From Global Principles to Local Policies and Practice - <https://unhabitat.org/global-public-space-toolkit-from-global-principles-to-local-policies-and-practice>
- United Nations, 17 goals - <https://sdgs.un.org/goals>
- Apoorva Dhingra: Radically rethinking urban planning in (and from) the Global South - <http://unevenearth.org/2021/10/radically-rethinking-urban-planning-in-and-from-the-global-south/>
- Jaime Lerner: A song of the city - https://www.ted.com/talks/jaime_lerner_a_song_of_the_city